SÜLEYMANİYE
81
Sey
Nazif Ef.

٨١

حمد بی حد او کرم فرمایه
که آنك نعمتیدر بی غایه

قیلدی ازجمله اوخلاق کریم
حضرت آدمه اسما تعلیم

شان موسایه ایدوب هم تکریم
قیلدی ذاتینه اضافتله کلیم

هم سلیمانی او علام لطیف
منطق الطیر ایله قیلدی تلطیف

حکمت وقدرتی ایله عیسی
طفل ایکن اولدی بشکده کویا

نوع انسانی هم اول بی انباز
ایلدی ناطقه ایله ممتاز

اختلاف صور والسنه دن
نیجه حکمتلری وار در روشن

شعرا السنه سن اول منان
قیلدی مفتاح در کنج نهان

هم رسولنه هزاران صلوات
که اودر افصح ارباب لغات

نطقیدر وحی خدا وند علیم
نه کهردر او کریم ابن کریم

عالمینه سبب رحمتدر
انس وجنه نه بیوك نعمتدر

نازل اولدی اکا قرآن جلیل
که ایدر شانه عالم تبجیل

کرچه کم شعر دکلدر اوکلام
نظم شاعرده نه ممکن او نظام

فهم ایدوب مرتبهٔ اعجازین
ایشیدوب هدهدهٔ آوازین

ابکم اولدی فصحای عدنان
قالدی حیران بلغای قحطان

ایلدی مدعیانی ملزم
جمله سی عجز ایله اولمش مفحم

اولسون اصحابنه صد کونه سلام
که آنك هر بریسی اهل کلام

بری ازجمله جناب حسان
نظمنی عالم ایدر استحسان

بری هم کعب بلا غتیرا
کعبی بین الفصحانك اعلا

جمله سی اهل حدیث وتفسیر
علم وعرفانله بی مثل ونظیر

اومرم کیم اولیجق روز جزا
اولهلر وهبیٔ زاره شفعا

بعد ذا بسط مقال ایلیه لم
سبب نظمی ندر سویلیه لم

چونکه بو عبد ضعیف احقر
ایتدی ایرانه سفارتله سفر

ایلیوب دور روان وصفهان
چوق مقاماتی قیلدم سیران

تا نهاوند وعراقه کتدم
هب اصول ایله تماشا ایتدم

عزم ایدوب تا بدیار شیراز
خواجه حافظ ایله اولدم همراز

شعراسی ایله صحبت ایده رك
شعر وانشا روشندن کیده رك

کشف وحل ایتمشیدم نیجه لغات
وارایمش بزده مکر چوق غلطات

فارسی آنلره مخصوص زبان
اصطلاحاتی دخی بی پایان

بشقه در نیجه لغتلرده مآل
غیری کونه اولنور استعمال

فارس اقلیمنه دوشمش شیراز
اکا منسوب او زبان ممتاز

اصفهانیلرك الفاظی دری
پهلوینك دخی شیراز یری

چون او اقلیمی ایدوب کشت کذار
چوق زمان ایتمشیدم مکث وقرار

عبث اولمایه دیو بو سفرم
قالمق اتمیدی ایله براثرم

که ایدم سعی بلیغ وموفور
دائما خاطره ایلردی خطور

یادکارم اوله هر مخدومه
یازه یم بر لغت منظومه

اوقیه هم ولد آکا اهتم
عمرمك حاصلی لطف اللهم

ایك نابود ایدی قدری هنرك
یوغیدی قیمتی در وکهرك

یکعیار اولمش ایدی آهن وزر
ناسره قالمشیدی نقد هنر

خس وخار ایله برابر ایدی کل
آیق آلتنده یاتردی سنبل

کلشن غمده ایدوب ناله وزار
پیر وزاغ سیه ایدی هزار

کهرین کوستره مزدی استاد
یوغیدی قدرنی اکلر نقاد

مراد حاصل اولمیشی

بو سببدن دل ناشاد وحزین
کنج محنتده ایدوب آه وانین

بی مجال اولمشیدی گفتاره
صانکه ابکم ایدی اول بیچاره

ناکهان لطف خداوند جلیل
قیلدی احوال جهانی تحویل

ویردی دنیایه عجب حسن نظام
اهل دل زمره‌سی مسرور وبکام

بولدی قدرین ینه کالای هنر
اعتبار ایلدی نقّاد قدر

یعنی برآصف عالیشانی
صفدر جم حشم دورانی

زیور صدر وزارت ایتدی
مسند آرای صدارت ایتدی

دولته ذاتی ایله کلدی شرف
کورممش مثلنی اجداد سلف

مخلص پاکی کبی خلق حمید
نجم مسعودی کبی ذاتی سعید

یعنی همنام خلیل الرحمن
که اودر مظهر عدل واحسان

قیلدی خاصیت اسمی تأثیر
نعمتی ایلدی بو عالمی سیر

اسمی مخلصله اودر صد در صد
بویله رمز ایتمش انی اهل رصد

هم اودر ناظم دین ودولت
بولدی وقتنده جهان امنیت

صاحب سیف وقلم اهل کرم
معدن دانش وپرجود وهمم

اولدی دورنده بکام وشادان
زمرهٔ اهل دل ونکته وران

بویله قدر هنر اولدقده مزید
کلدی بو بنده‌یه‌ده شوق جدید

ایلیوب یعنی بو نظمی انشا
خاك درکاهنه ایتدم اهدا

که مخادیم کرام کهری
ایده‌لر کاهی احاله نظری

اول شرفله بوله تحفه‌م شهرت
ایشیدنلر ایده میل ورغبت

نه مخادیم مکارم پرور
نه کرانمایه معلا کوهر

نکرین فلك عز وشرف
مهر ومه کبی ایکی خیر خلف

قرهٔ اعین روشن نظران
هر بری مردمك چشم جهان

بریدر عارف بی مثل ونظیر
برینك مخلصی نورئ منیر

بری

بری خورشید جهان آرادر
بریسی بدر فلك پیرادر

ایکیسی بیری برندن اعلا
نه صدف در کهر بی همتا

دائما دولتله رفعتله
والد ماجد پر همتله

اوله‌لر حفظ الهیده مصون
عمر واقبالی ابدروز افزون

قدر تحفه مده بلند اولسه سزا
آنلرك نامنه ایتدم انشا

سلك معناده نه خوش درّ نظیم
ایتمامش مثلنی کمسه تنظیم

یازمدم وزن رکیك ونادر
تا اوله حفظنه هرکس قادر

ایلیوب کاهی مراعات نظیر
کاهی اضدادله قیلدم تعبیر

هم یازلدی نیجه تجنیس سلبس
نیجه ایهامله تلمیح نفیس

انی اوّل اوقیان طفل اصیل
نکتهٔ شعریده ایلر تحصیل

طبعه البته لطافت کتورر
حسن تعبیره سلاست کتورر

کوستروب بعض محلده ترکیب
احسن وجهله قیلدم تهذیب

ارتکاب ایتمدم اصلا مرهون
اوقیان اولمیه تا کیم مغبون

لغتك ترجمه‌سی یاننده
برایدر اهل دلك جاننده

یعنی وضع رقمه حاجت یوق
بویله زحمت چکه‌جك حالت یوق

فارسی وعربی لفظ کثیر
که اوله السنه‌ده شهر تکثیر

جای ترکیده ایدوب استعمال
ایلدم آنلر ایله کشف مآل

مشترك بعض لغات رنکین
یازیلوب ایتمدم اما تعیین

فهم ایدر آنلری ارباب کمال
طعن وتشنیع ایده‌طورسون جهال

ایلدم حرف هجاده ترتیب
اوقور ابجد کبی هر طفل ادیب

یازدیغم لفظ دلارا اکثر
شعر وانشایه موافق کوهر

نیجه‌سن حاصل معنا یازدم
اصطلاح اوزره نه رعنا یازدم

یعنی وار در نیجه رعنا معنا
باقه فرهنکه بولنمز زیرا

لطیف

ایتمامش کرچه لغتلر تصریح
یاقشور کوهر ایران دیرایسم
نام والاسی اوله دنیاده
اوقیاندن بودر انجق مأمول
حفظ ایده سهو وخطادن مولا

ایلدم جمله عجمدن تصحیح
سرمهٔ اهل صفاهان دیرایسم
تحفهٔ وهبیٔ سنبل زاده
که ایده خیر دعایی مبذول
حسبنا الله تعالی وکفی

قطعهٔ شرعیه در حرف الف ازابتدا

تکری آدی شیذرو شبذیر ویزدان وخدا
یاردیجی آفریننده بزرکی کبریا
وصفیدر پروردکار وکردکار آمرزکار
همدخی پاینده باقیدر همیشه دائما
کوریجی بینا ودانا بیلیجی اولو بزرك
مرحمتلو مهربان پاداش خیریله جزا
رزق روزی آنی ایرشدیریجی روزی رسان
شکر وحمد اولدی سپاس راستا مدح وثنا
طغرو سوزلو راستکو وخشور وپیغمبر رسول
هم محمد در ستوده برکزیده مصطفا
یازنویس اوقو بخوان قرآن نوی چالش بکوش
دکله بشنو اکله دریاب اولدی شد لایق سزا
مردم آدمدر جوانمردی سخاوت ویربده
ایردی حق یولنده ویرجی محلنده بجا
اوچیجی پرنده اولمشدر ملك آدی سروش
هم اینانمق باوریدن لایق وجائز روا
کیش ملتدر شریعت راه دین روزه اوروج

هم یکانه کوی مؤمندر درود اولدی دعا
مسجده مزکت دینور داخی اذان بانك نماز
دی امامه پیش نماز هم اویولمش پیشوا
جاهله نادان مرایی صوفیه سالوس دی
عفت اهلی پاکدامن اهل تقوی پارسا
رستخیز اولدی قیامت جنته دیرلر بهشت
دوزخ اولمشدر جهنم آدی قورتلمش رها
فاعلاتن فاعلاتن وزنیدر بحر رمل
ایله علمکله عمل تا اولمیه سعیك هبا

* قطعهٔ دلکش، وپرجنبش وخوب ورعنا *

بحر رمل واجزاوه فاعلاتن ستة

بوی قد طوغر وسهی پك یا قشقلوز بیا
صالنوب کزمه خرام ویوجه اولدی بالا
حرکت جنبش رفتار صالنمق یوریمك
دلبرك جلوه سیدر نازو کرشمه تیبا
کوکل اکلنجه سی محبوبه دلارام دینور
یعنی یکتا یالکوز براشی یوق بی همتا
دیندی سازنده یه رامشکر و طنبوره ستا
ایرلمق نغمه ایله اولدی سرود وخنبا
بکزمك ماندن هم اویله دیمکدر قالمق
مثلی ماننده کبیدر مثلادر کویا
باد اولسون اوله باشد نشود اولماز هم
ورنه یوخسه بلی آری عجبا در آیا
دون کوندز بوکون امروز کچن کون دیروز

شب كيجه بو كيجه امشب دخی يارين فردا
شسته يقانمشه جامه دينور كرمابه
درلمشدر دخی خوی كر ده وابر آزيرا
پشم يوك پنبه پموق نرم دخی يومشقدر
سنك طاش سخت قتی مرمره ديرلر خارا
اولدی آينده كليجی وروندہ كيديجی
رفت كتدی كلور آيد هم ايقداش همپا
فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
ايله تحصيل هنر تا اوله قدرك اعلا

* قطعهٔ زيبندهٔ رنكين ادا *

بنا كه مر آسا كه تراسرز شما
سن تو مر و كتمه و بنشين اوتور
بويله چنين اويله چنان چون كبی
قنقی كدام اوست اودر اين بودر
نيجه چسان مثلی بسان بيل بدان
دوشكون اولان عاشقه افتاده دی
دخت قزه بكچيه پرواك دی
رنكين اولان شخصه توانكر دينور
خانهٔ درويش فقيرك اوی
اشجی يه آش پزدی يمك خوردنی
بك ايو جلوا ايمش افروشه هم
دكلر ايسك نصح ايدرم بن سكا
مفتعلن مفتعلن فاعلن

بن من و بزما واكا مرورا
ابروی كيدر ايسك كل بيا
چيست ندر آن اونيچون چرا
كيست ديمك كيمدر اوقنده كجا
بش پتشور نيجه بسی و بسا
داخی كوكل قاپوجيدر دلربا
خادم اغادر دخی خواجه سرا
بهره نصيب اولدی دلنجی كدا
اسكی حصيرانده كهن بوريا
سير طوق آج كرسنه وناشتا
شكله لپا تقشره دز بقلوا
كرش نوی پند كنم من ترا
اهل معارفله كورش دائما

* اين قطعهٔ بانكته زباچون كل شاداب *

تشنه صوصامش قانمش اولاندر دخی سيراب
فركند سيلك ياردیغی پرسيل صو پی سيلاب
شيره دی اوزم صوينه هم بكمزه دوشاب
بال شهد دينور شربته شهدابه وشهداب
كلزار وكلستان كلی چوق يردخی كلشن
دی چاره مرغ وترو وتازه ايسه شاداب
شهوار دينور پاد شهه لايق اولانه
لذتلو صو خوشاب ابو اينجودر خوشاب
جوی ايرمغه دی آب روان يعنی آقرصو
تيره بولانقدر دخی حوض دبی پاياب
سركشته باشی دونمشه دی دونمكه كشتن
درياده صويك دونمه سی چورنديسی كرداب
آتشده اوحيوانكه كزر آدی سمندر
ديرلر صوقوشندن قازه بط اوردكه مرغاب
ماهی بالغك آدی شناور دخی يوزكج
غوطه صويه طالمق صولرك طلغه سی خيزاب
دارشكنه معناسی سلمبانی ديمكدر
فراروكريزنده جيوه زيوه وسيماب
كوز ياشنه دی اشك وسرشك اغلمه كريه
كريان ديمك اغلا يبجيدر قانلو صو خوناب
مفعول مفاعيل مفاعيل فعولن
بكزر او نقوشه بوجهان نكم اوله بر آب

* قطعهٔ چون مهر ومه پرتو فزای این کتاب *

آسمان کوکدر کنش خورشید ومهر وآفتاب
یلدز اختر ماه آی آید تلغیدر ماهتاب
اویانق بیدار امز غمش غنوده اویقو خواب
اویومش خوابیده دونکی کیجه دوش ودوشده خواب
هیبت وحشمت شکوه اعلادیمك والا ایمش
جاه منصبدر مرادینه ایرندر کامیاب
تاب طاقت پیچ بوکلمدر طولاشقدر دخی
اصطلاح اولمش دینور فکر وتلاشه پیچ وتاب
فاش ظاهردر خبر معناسی پیغام وپیام
اولدی پرسیدن سؤال ایتمك دخی پاسخ جواب
بولاشق آلایش آلودن بولشقدر دخی
خالص وصافی وخاصك اولدی هب مفهومی ناب
آرمیدن دکلنوب اکلنمه صبر اولدی شکیب
یك یلوب کزمك تکاپو یعنی ایومکدر شتاب
آبکیر اولمش صوجمع اولدیغی یر تالاب هم
آسیا کردر دکرمنجی دکرمن آسیاب
دست خوشمدر کنور دم خطهٔ ایراندن
کالهٔ ملك عجمدر بو کتاب مستطاب

قطعهٔ نادرهٔ خوب ادای ونایاب

آبیار اولدی صواریجی صوسزدر بی آب
صو آقوب طولدیغی یرداخی ستخر وکولاب
حق قوشی مرغ شب آویز اایاغندن آصلود

پرتاب تا هم سی

براسه شب پره یلدز بو چکیدر شبتاب
کیجه دن قالمه شبینه کیجه لك اولدی شبی
اویقونك اولی معناسینه اولمش سرخواب
رهروان یولجیلره دینلدی دواسبه اولاغه
یعنی ایاغی اوزنکیده دیمك پا بر رکاب
ناپدید اولدی بلورسز یوق اولاندر نابود
بولنور ایسه ده پك آز بولنان‌در نایاب
مرغزن دینلدی مزار آدینه هم کورستان
قبه یاپلمش اولان تربه یه دیرلر کوراب
ایو سوز جمله سیده دکله چورمه یوزیکی
همکی نیك سخن کوش کن روی متاب

قطعهٔ دلپسند ودر ونقیاب

صوکبی چولده کیم کورینه سراب — دینلدی کوراب هم نمایش آب
شرمسار اوتنان خجل کیدر — پرده کی اولکیم اوله اهل حجاب
بچه در چشم بندو چشم آویز — هم ایازی دیمك دخی او نقاب
احتلام اولمغه دینور کوشاسب — هم خیالاتی کیجه نك کوشاب
ناتوان دینلور ضعیف اولنه — قوتی قالمیان دخی بیتاب
جاهل ومفلس اولدی بی مایه — مترادف آنکله خانه خراب
کاسه لیس اول چناق یلایجیکیم — طال قاوقلقده اوله شهرتیاب
بو سوزی سویلرم سکا اکله — این سخن را بکویمت دریاب
فاعلاتن مفاعلن فعلن — دشمنکدر کورشد یکك احباب

قطعهٔ بو العجب از نعمت رب

نه کوزل یعنی زهی افد عجب ❀ دخی شایسته وشایان انسب

اولدی چسبان مناسب دیمکه
فارسیده دخی مستعملدر
همه دینسه دوکلی دیرا تراك
هرزه کوهرکه سوزی صاچه اوله
دخت رزدخترزر باده دیمك
اولدی بنجاله کریو نداوچوق
سعی کوشش اوقومقدر خواندن
فاعلاتن فعلاتن فعلن

برآشقلی دیمه مفهومی سبب
عربیده چکه آلتی غبغب
اسرو دیرچغتای یعنی هب
لاف معناسی کزاف ودخی کب
عربی ترجمه سی بنت عنب
دتره مك لرزه دینور سیمه یه تب
خواجه استاد دبستان مکتب
سبب رفعت اولور علم وادب

* قطعهٔ تابفلك چون مه تابنده رخست *

ویره سی اولدی بسادست ویشین پیشادست
تنکدستان زوکردلر الی بوش باد بدست
دخی پیوسته وهمواره همساره دائم
اولاشوب بربرینه متصل اولدی پیوست
مجلسه بزم دی طورمه ایچه ایچ نوشانوش
هم ادبسزلك ایدن سرخوشه دیرلر بدمست
قالقدی برخاست همان پك عجله ایتدی تراخت
ایچرو کلدی درآمد دخی اوتوردی نشست
قاچدی بکریخت قورقمدی یعنی نرهید
کتدی شد چکدی کشید اوردی بزد قردی شکست
دستکیرك هله معناسی طوتلش قاچقن
طوتدی بکرفت دخی بغلدی بندید وبیست
داد رس ایرشن امداد ایچون ایرشدی رسید
یعنی قورتاردی رهانید وخلاص اولدی برست

قاپلان

قاپلان اولدی ربوده وکرفته طوتیلان
تله ودام طوزاقدر بالق آغینه دی شست
پشه درسوری سنك کهله سیوش اولدرکش
بره درکیك چکرکه ملخ وصچرادی جست
کوه طاغ یوجه بلند ویوقیشه دیندی فراز
دشت وهامون اوه درشیب انیش الحق پست
مغ وکبر اولدی مجوسی ونصاری ترسا
طاپلان صورة منخوسه دی بت طاپدی پرست
این تك وتاز وپرستش بوقوشش بوطاپنش
جمله سی التون ایچوندر همکی بهر زرست

* قطعه که اور آقلم برسر لوحش نوشت *

کل چامور آهك کرچ کرپیج وقوم ریك وخشت
کارد بچاقدر دخی نیزه پرتاب خشت
طبعه موافق کلان هرنه ایسه دلپسند
خوب کوزلدر دخی چرکین اولان نسنه زشت
مارت آیی آذار اونیچی کونی نوروز ایمش
مه آی نیسان آیی آدیدر ارد بهشت
صاحب علم اولانك جمله سی دانشوران
اکلدی فهمید خواند اوقودی یازدی نوشت
ایشه کوجه عادته طرزه دی کردار هم
اولدی طبیعت منش داخی نهاد وسرشت
آمده کلمش طبیب آدی بجشك وبزشك
کفت دیدی نیکتر یك ایودر خوشجه نشست

آصفیه آویزه و قبه‌یه گنبد دینور
صارقش اولان نسنه درهشته صالی ویردی هشت
ارغج ارش تار و پود هم طوقق بافتن
رشته در ایپلك ستاد آلدی اکردی برشت
اربه جوار زن طرو بغدایه گندم دینور
خوشه بشق آدیدر بزر اکن دخی کشت
اتمکه نان تانو اکیم دینور اتمکجی‌یه
یوفقه ایمش کرده اون آرد یوغوردی سرشت
طوز نمك و تخم مرغ اولدی یومرطه آدی
طاوغه دی ماکیان هم رقدان نمبرشت
خاچه چلیپا دینور داخی برهمن پاپاس
چاکنه ناقوس دی یعنی کلیسا کنشت
مفتعلن فاعلن منسرح اوزانیدر
کسب کمال ایله کیم اولمیه سن بدسرشت

✻ قطعه در نظم لغتهای عرب ✻

ثا و حا و ذال و صاد ای نورعین | داخی ضاد و طا و ظا و حرف غین
فارسیده قافیه اولمق محال | یازمشم شاید اوله نقص کمال
بو سبیدن اول سکز حرفه تمام | بشقه اسلوبیله قیلدم خوش نظام
ضم ایدوب تازی لغاتن آخره | قافیه‌م اولدی انکله فاخره
اوچ لسان اوزه یازلدی اول حروف | هب مجلدده مرتبدر صفوف
فاعلاتن فاعلاتن فاعلات | هب اوچنجیدر عربجه اول لغات

✻ قطعه در تا بسخن کرده لطافت ایراث ✻

بزرگر دینلدی اکنجی‌یه عربجه حراث

تشنکی اولدی صوسزلق هم او معناده لهاث
جمله ارکك دیمه مفهومی نران ایله ذکور
ماده‌گان اولدی دیشی جمعی آنك کبی اناث
قز طوغورماغه دی زاییدن دخت و ایناث
دی جماع ایتمکه گادن دینلور هم ارفاث
دوشمه آدینه مندش دیدیلر یعنی بساط
او متاعینه دی کاچال و دخی دینلدی اثاث
دستیار اولکه اعانت ایده مفهومی نصیر
یاوری اولدی مدد ایتمکه معناسی غیاث
دینلدی قارشمشه آمیخته ممزوج کبی
دی قرشدرمغه شوریدن داخی مثماث
اولکه تنبلدر آنك آدی کنیز و عفشل
زود رو تیز یوریجی هم او معناده دلاث
گرویدن دی ایناتمغه که ایمان کبیدر
اولدی قندرمه فریولیدن و هم استحثاث
صاتون المغه خریدن دیدیلر یعنی شرا
داخی گوندرمه فرستادن ایمش هم ابعاث
هر لسانك عربی منتخبیدر چلبی
فارسی گرچه ایدر طبعه لطافت ایراث

✻ قطعه در جیم پر گوهر چو گنج ✻

گوشه در کنج و خزینه اولدی گنج
نو جوان شول کیمسه در کیم اوله گنج
صایده اون بش اولور گرچه سه پنج

عاریت داخی مسافر در سپنج
اوجه یعنی اوزاق یبری سربن

صاغری غنج وشنج ناز وشیوه غنج
چوق قیورجق صاچ آدی مرغول ایمش

بو کلمه چین وشکن دی هم شکنج
سرکلو اولدی زکام آماس شبش

اوکسور کدر سرفه هم دیرکر سکنج
درد سر باش آغریسی دشوار کوچ

درد محنت رنج انجمه مرنج
یاره شول مسهل ایارج حب بیدر

دبدیلر راونده هم ریوند ومنج
یاغ روغن جرب یاغلو نسنه در

دنبه قویرق ایچ یاغی پیه وزدنج
کوفته یعنی دوکلمش کوشت ات

طولو مومباره دی چرغند وروغنج
اوقو وزن ایله بو نظم دلکشی

اوله سن سنجیده طبع ونکته سنج

❁ قطعه درحا بسپهر است فروزان چو صباح ❁

آچیجی اولدی کشاینده عربجه فتاح
دی اناختر دیه جک پرده مزنك ومفتاح

تکری آدی ایله با نام خدا بسم الله
سیب خوردم یدم الما یی اکلت التفاح

یارلیان نسنه یه تابنده ولامع دیرلر

شمع ایران چراغك آیدر هم مصباح
طسه معناسی بمنك ودخی بکبال اویله

شاد کردن دی سوندرمکه یعنی افراح
صاقلمق اولدی نهفتن که مآلی اخفا

آشکار ایله واکردن ایمش هم ایضاح
کوشۀ چشم دی کوز اوجنه هم غمز العین

نکریدن دیرلر باقغه داخی الماح
قووجی یه دیدی سخن چین دخی نمام اویله

کوپك اورمه سی لایدن سك یعنی نباح
شایکانی دی اوجزلوغه رفاغه کیدر

خشك سال اول سنه کیم قحط وغلا اوله کلاح
ایلك ایله بکا آچ قپویی ای آچیجی

افتح الباب باکرامك لی یا فتاح

❁ قطعه درخا چو شکر خای و بکن استنساخ ❁

آغاجك دالی نهال اولدی هم آنك کبی شاخ
پیراغه برك دیرز داله بوداغه دخی فاخ

کچی بز اوغلغه بزغاله دی قوزویه بره
کوسفند اولدی قیون همدخی بو یوزدر شاخ

اکلمق اولدی شناسیدن هم فهمیدن
دیدی ظن اتمکه پندار وکمان اتمکه راخ

قصر نعمانه خورنق دیرلر کیم مشهور
زینت وحسنه دی رونق دخی کوشکك آدی کاخ

ژاژخا خلط کلام ایدیجی کبرن لفاف
طرز واطواری اولان بی ادبانه کستاخ
پرتغه پرتمجه دی چاك یارق اولدی شکاف
کدکه رخنه دینور داخی دلکدر سوراخ
حسد ایدیجی بداندیش ایکی یوزلو دوروی
اقچه نك قالپی منافق کشینك آدلری ماخ
تنکنا طار یره دی یوفقه تنك طار درتنك
بوللغه دیندی فراخی آچغه بوله فراخ
نسخهٔ نادره در فن لغتده بو کتاب
جمله ارباب هنر اینسه سزا استنساخ

❀ چه دلجو قطعهٔ در حرف دالش کرده ام انشاد ❀

مبارك فرخ وفرخنده ومعموردر آباد
سونمش خرم ودلشاد هم محزوندر ناشاد
دی پیکر صورته ارتنك برصورت کتابیدر
ایکی مشهور نقاش آدیدر مانی ایله بهزاد
سیه چرده دی اسمر چهره لویه یعنی کندم کون
ایکی محبوبی چوق شهره دینورمش خلخ ونوشاد
یچنده آی کورنمش برقیودر چاه نخشب هم
اوآیدر ماه نخشب ابن مقنع ایلمش ایجاد
درفش کاویانی شول دری بیراق که اتمشدر
دمرجی کاوه ضحاکی انکله ایلدی برباد
محابا احتراز اولدی دخی پروا اومعناده
دیمکدر هرنه اولور ایسه اولسون هرچه بادآباد

کدر

کدر اولسه کوکلده خارخار وسوك ماتمدر
چغرمق آه چکمدر فغان وناله وفریاد
بشك کهواره مام ناف ابه قاری دخی بازاج
چوجق کودك یکی طوغمش اولان نوزاده ونوزاد
ترحم مهربانی ونوازش اوخشمقدر هم
ستمکر دیندی ظالم کیمسه یه ظلمه دینور بیداد
جهالت اولدی نادانی معاذالله دیمك برکس
بلیجی کیمسه در دانده دانش علم واستعداد
دی طاشلو یره سنکستان وطاشلق سنکلاخ اولمش
دخی دیوارك آدی لاد ودیوارك دبی بنلاد
چه میکویی نه سویلرسك نمیدانند بلمزلر
کجایی قنغی یردنسك تویی یکانه سنسك یاد
مفاعیلن مفاعیلن هزجدر بحرینك آدی
ایشتدم خواجه دن بربر شنیدم یك یك ازاستاد

❀ قطعهٔ معجزادادر نزد هر مشکل پسند ❀

کبرایدن خودبین کندوسن بکنمش خودپسند
هم اوزون بویلویه هم ممتازه دیرلر سربلند
بی نوا دیندی نصیبی اولمیان بیچاره یه
قلبی محزون هم نیاز اهلی دیمکدر مستمند
دلستان دلدار تعبیر اولنور دلبرلره
دل کوکلدر قلب معناسنده بغلامه بند
آچلمش اولدی کشایش بسته بغلنمش دیمك
هم دوکوم آدی کره اوچقور در شلواربند

طتلو کولکدر وشکر خند ولطیفه بذله در
کلمك استهزا ایله هم خنده ریش وریشخند
داشتن طوتمق شنودن ایشیدوب طوتمق دیمك
هم قبول ایتمك پذیرفتن نصیحت اولدی پند
سرکش اولدر کیم اطاعتسز اوله بدخوی اوله
مشت یومرق سیله درسیلی اوررلر میز تند
یورغه آت اولدی تکاور یاغره شبدیز دی
اسب آت آشکنلو رهوار وقوله آت درسمند
کویلرك بیلکج کبی سوز صاحبی دهقان ایمش
روستا اوده دیمك کوید رهم اول معناده کند
آیغك باش اوزره قورلر اوکرنورسك معرفت
کر پیا موزی هنرپای ترابر سر نهد

* قطعه در ذال بحر انش که کنی استلذاذ *

دورکردن اوزاق ایتمك که عربجه اشقاذ
دی قلدامغه جنبیدن اومعناده نباذ
زود رفتار اوکه پك یوریه یعنی حذ حاذ
پویه کردن یوریمك سرعتله هم احواذ
درشدن کرمکه دیرلر که آنك کبی وقوب
کذرآیدن ایمش یعنی چورمك انفاذ
پاره پاره دیمه درلت لت وشقه شقه
پارچه مفهومی کرازه هم اومعناده جذاذ
قاوغه دینندی کلوته که عماره کبیدر
صارغك آدینه دستار دینور هم مشواذ

اولدی

اولدی قورتلمه رهایافتن هم استخلاص
دخی قورتارمه رهانیدن اویله انقاذ
دیدیلر قورقق اولان کسه یه غردل رعبوب
دی صغمغه پناهیدن اومعناده معاذ
یاصمغه دیندی نهیدن که مر آدفدر دوس
غالب اولماغه دی فیروز ودخی استحواذ
فارسی وعربی ایله سوزم شیر وشکر
اوقیان کوکلی نوساله اید راستلذاذ

❀ قطعهٔ رائیه را از همه رنکین شمار ❀

یك بر ایکی دو سه اوچ درده دی چار وچهار
پنج بش والتی شش هفت یدی صای شمار
هشت سکز نه طقوز ده دخی اوندر تمام
بیست یکرمی اوتوزسی وچهل قرقه وار
اللی یه پنجاه دی شصت دینور التمشه
یتمشه هفتاد یاز دفتره ای نامدار
سکسانه هشتاد دی طقسان اولنجه نود
صد یوز اولور صایده بیکه کلنجه هزار
اوچده بری سه یکی درده ده بری چاریك
هب بو قیاس اوزره تا اونده قیلورسك قرار
آخر آحاده برم نیم کتورسك همان
جمله ایکنجی دوم کبی اولور آشکار
نیم یارم یاریسی نیمه بتوندر درست
صاییسی قاچدر دیمك چند ایکی کره دو بار

پانزده اون بش دیمك بشیوزه پانصد دینور
اون بیکه یوز دخی یوز بیکه دی صد هزار
بویله جفاسن فلك صایسز ایتدی بکا
چرخ چنین جور خود کرد مرا بی شمار

قطعه با صنعت اعنات لطافت کستر

بار کش یوکجیدر دخی خواهد استر
خر الاغ اشکه دیندی قاطردر استر
ممه پستان بکشا آچ قپامه یعنی مپوش
با فرم میکرم هم دخی بنما کوستر
ناز بالش دیمه یوز یصدیغی معناسنه در
جامه خواب اولدی یتاق هم دو شه دیرسه کستر
دیندی یورغانه دواج ودخی یصدیق بالین
چارشب چارشفه دیرلر که دوشکدر بستر
هیزم وهیمه اودوندر کور آدی انکشت
قوره اخکر دینلور هم کولنه خاکستر
اسکنه بورغو دیمکدر که درو کر دولکر
بچقی اره دخی ال بچقسی اولمش دستر
قوندزك خایه سنه کند بد ستر دینلور
کندو سکلاب وسکابی ودخی بید ستر

* این مثلث قطعه از پیمانهٔ خوراست وخور*

بار میوه بیر یتاقدر فستقی رنك اولدی بور
یار بیلدر قوجه آدم پیر اوغلدر داخی پور

تاز تو یسر تازه کسکین تیز هم کسب ایله توز
تار ظلمت حصه در تیر ودینور معشوقه تور
خاك طپراقدر ظلوم خیك اولدی خنزیر آدی خوك
هم دیکندر خار شاشمش خیر شمسك آدی خور
داد ویردی دید کوردی هم توتون معناسی دود
دار طوت کیج اولدی دیر ودیدیلر اوزاغه دور
زفت ششمان قاره ساقز زفت هم آج کوزلو زفت
اکلیجی زار اشاغه زیر کوج قوتده زور
کان معدن کین هم کیزلو غضبدر دیر کون
کار ایش کیر آلت معهوده اعمی اولدی کور
مردمك ماش وقیوندر میش داخی فاره موش
مار خسته هم یلاندر میرك قارنجه مور
پر نشاط آورمشلدر بو نظم دلکشم
نوش ایدن معنای رنکینن ایدر کسب سرور

زهی این قطعهٔ شاهانه چون افسر پر از کوهر

اولو سلطانه شاهنشاه دی حکم ایدیجی داور
دخی اورنك تخت وتاج ایمش دیهیم هم افسر
ستم ظلم وشکایتجیلره هم داد خواهان دی
جهان کیتی رعایا زیر دست اقلیمدر کشور
دینور هم پادشاهه شهریار وخسرو ودارا
عدالت داد اطاعت ایدیجیدر امره فرمانبر
مکان جای وزمین یردر قلمرو الده کی اولکا
بودر مشهوری مغرب باختر مشرق اوله خاور

سپاه هم سپه لشکر دینور باشبوغه سرکرده
سپهبد دینیدی سرداره سپهسالار سر عسکر
سپر قلقان زره چوشن جبه زرخ آدید رجله
قلج شمشیر وتیغ ونیزه مزراق دشنه در خنجر
دمور آهن قلای ارزیر باقرمس روی توج درهم
دیمشلر قورشونه اسرب کومشدر سیم آلتون زر
دکزدر یا کمی کشتی رئیسی ناخدا یل باد
آجق یلکن کشاده بادبان بغلو دمور لنکر
یقین اوله مشوزدیك سلطان اسلاطینه
اوزاقدن کور ببین ازدور داخی باق دیمك بنکر

❀ زخویش آکاه باشد انکه کرد این قطعه را ازبر ❀

پدر بابا پسر فرزند اوغلدرهم آنا مادر
قرنداشدر برادر دادر وهمشیره در خواهر
نیا اولدی بیوك بابا نبیره اوغلونك اوغلو
نبیسه هم قزاوغلودر برادرزاده در افدر
دیشی در ماده عورت زن دینور طول عورته کالم
ار اولدی شوی وشوهر یعنی زوج ارکك دیمکدر نر
دوکون سور اویون بازی ضیافت اولدی مهمانی
سونمك شادمانی باکره دوشیزه قزدختر
خصملر جمله خویشاوند ونزدیکی یقینلقدر
اوکی اوغل پسندرهم اوکی بابا پدر اندر
کشی زاده اولان والانژاد وپاك کوهردر
تبار وخاندان قوم وقبیله جمله سی یکسر

فرومایه دی صویسز شخصه بداختر اوغورسزهم
تلنکی آج ومحتاجه دینور چری اولان بیزر
سخی آدم جوانمرد باغشلایجی بخشنده
خسیس وآلچغه ناکس دینور استکلو خواهشکر
عجمدن بن کتوردم بویله انجو بویله جوهرهم
زایران من بیاوردم چنین در وچنین کوهر

❀ قطعهٔ چون مهر رخشان درجهان پرتو نثار ❀

رخش آت پارلایجی رخشنده پارلق تابدار
پك لطافتلو طراوتلو دیمکدر آبدار
عاشقك معناسی اولمش دوستار ودوستدار
بربرینه راست کلمك دوچهار یله دوچار
دادکر عدل ایدیجیدر جبر ایدیجی زورکار
فرصت وعصر وزمان داخی هوادر روزکار
قوچغه دینیدی دراغوش وداخی آغوشتن
هم قوجاق اولدی کنار آلمق قوجاغه درکنار
ساختن دوزمك دخی یول طاقیدر برك وساز
منتظمدر سازمند وپك موافق سازکار
شولکه مأکولاتدن مخوش اوله خوشخور دینور
هم کوار بدن سکرمك هضمی آسان خوشکوار
اولدی فکر ایتمك نهیدن هم سکالش اویله در
ایشده تأخیر وتأنی ایلمکدر بردبار
صلح معناسنده در یعنی بارشمق آشتی
جنك ایمش پرخاش ورزم وکیرودار وکارزار

طاسه لواند وهكين وطاسه اولمشدر فزم

قلبى محزون خاطرى مجروحه ديرلر دلفكار

داز مفهومى بناد ازار هم معمار ايمش

ياز اوى تخكم دخى محكم ديمكدر استوار

ريزه ريزه پاره پاره طار طغاندر ترت مرت

خرد مرد اوفق تفك يعنى طاغلمش تارمار

ايش قيار اشليجى يه قيار آور دينور

ايش طوتيجى كاردار ايش كوج ديمكدر كاروبار

آولامق اولدى شكردن هم دميدن اويله در

سوركون آوى چرگه وآوداخى نخجير وشكار

هرنه استرايسك استه دائما اللهدن

هرچه ميخواهى بجو همواره از پروردكار

❁ اين قطعهٔ شيرين بود دلتشنكانرا جوى شير ❁

دلجو ودلاوير اولكه پك مقبول اوله هم دلپذير

داخى دلاور كبى هر صاحب شجاعتدر دلير

اولدى نشيمن اوتوراق برخير ديتسه طورمه قالق

ثابت قدمدر پايدار يرلشمش اولان جايكير

كهتر كوچورك دخى مهتر ديمكدر پك بيوك

شهناى وخالوزورنه درطاول دهل كوسدر تبير

پولدن خبر ايله كلوب كيدن ايمش پيك وبريد

مژده نويد ومژده بر مفهومى اولمشدر بشير

دريافتم بن اكلدم بشناش توسن اكله هم

غايت زكيدر تيز دل آگاه معناسى خبير

نوميد اوكيم مأيوس اوله حيف اولمش افسوس ودريغ

هم انتقام المق دماوردن هم اولدى طوت بگير

تنزوى تنسوخك آدى خوش بوى ايو قوقوليدر

غايت لطيف اشكرف تنسخ ديمكدر بى نظير

صوباشيه داروغه دى دخى كلانتر محتسب

كرچه كلان معناسيدر جمله لغتلرده كبير

مستفعلن مستفعلن بحر رجز در بو كهن

جوهر كبى حفظ ايلسه شايسته مخدوم وزير

❁ قطعه درزاى كهرهاشده كنجينهٔ راز ❁

چوق رسا چوق يمه بسيار مخور اندك آز

اولدى خرسنده قناعت ايديجى حرصه دى آز

كند نادر پرصه سير صار مساق ققو بوى

دينلور قوقشه كنديده صوغان يعنى پياز

اولدى پروند قورمساق كه ديمكدر پوزونك

ابنه كانى وغلامباره يه ديرلر بچه باز

مول اويناش دخى ديوثه دينور كرد نمكل

روسپى يه جاف جلب دى باشى آچق سرباز

يصى پهن اينجه ده باريك ستبر اولدى قالن

اينلو پهنا قصه كوتاه واوزن داخى دراز

قوش يمى چينه ياورى بچه لانه يووه در

مرغ قوش بال قنتدر دخى اوچق پرواز

فائده سود وكزند ضرر صاتدى فروخت

رايكان دى اوجوزه مفته هم اورتاق انباز

صپانك آدی فلاخن چوبانه دینیدی شبان
آتمق انداختن طاش ایچی سنك انداز
كرم وسرد ینه باقلماز بو فنا دنیانك
ایلمه وقتیکی ضایع دیمه قیش یاز اوقویاز

❋ این قطعهٔ فرخنده دم چون روز روشن دلفروز ❋

سر باش و پیشانی آلن ابرودی قاشه چشم كوز
كرپك مژه مردم ببك بینی بروندر روی یوز
رخسار روخ عارض یکاق دندان دیشدر لب طوداق
آغز دهان دیل زبان كفتار ایمش معناده سوز
سینه كوكس بوغاز كلو بشكنج مفهومی بلك
وارن دیمشلر دیرسكه پشت ارقه اولمش دوش اوموز
انكشت پرمق دست ال زانو دیز اولدی پای ایق
هم طرنغه ناخن دینور قاشی بخار كراو یوز
دكانلو یوللر كوچه و تجار در سوداكران
دادوستد آلش ویرش كالا قماش ارزان اوجوز
كرما وتابستان یاز ساحل محلدر كرمسیر
قیشدر زمستان ودی وسرمادخی پاییز كوز
یغمور باران برف قاردخی بولتدر ابر و میغ
بخونه دیرلر شمشکه یخچه طلوبخ اولدی بوز
كردن بیوندر ایتمکه كردن دی كردان دونجی
اولدی دكرمی كرده هم كردایتدی داخی كرد توز
مكرای مال وجاه رامیل ایتمه مال ومنصبه
علم ومعارف كسب ایدوب جمله حسودك بغرین اوز

❋ قطعه چون آب كهر پاش ومریز ❋

بعض برنجی شمدی اکنون داخی نیز
هست واردر نیست یوقدر نسنه چیز
یك طلو سر شارد ستیدر سبو
ایچ بنوش صاچ پیقشان دوك بریز
قول رهی بنده كوله رنکی عرب
تغزدلبر جاریه اولدی کنیز
دی نبهره ناسره قلب اقچه یه
اولمش الدانمق فریب پول بشیز
قورقودر بیم وهراس وترس وباك
قاچه جق یردر دخی جای كریز
كت برو هم اوربزن بك ریز قاج
قارشلق شورش وغوغا ستیز
پویه یلمك یكجه قوشمق ترکتاز
داخی یك چاپك كیدندر كرمخیز
شور طورلو زرف وسغ یعنی دریك
قویی چاه وقویجیدر چاه ویز
تندباد اولدی قصرغه زود تیز
هم دخی خشم وغضبدر تند تیز
مغز ایچیدر كیم عربجه لب دینور
پسته فستقدر قوری اوزم مویز
بادزن یلپازه در داخی دینور
باد بیزن باد باز باد بیز

سن همان سعی ایله ای نور بصر
علم و عرفان صاحبین ایلر عزیز

❁ قطعهٔ سینهٔ را در سینه کن بهتر هوس ❁

کلدی آمد کولدی خندید انکه اولکم کسه کس
قو یروغه دنباله و دم دی بیر معناسی کس
صواو مقدر دم زدن همدم مصاحب راز سر
او فلمك هم ظاهر او لمقدر دمیدن دم نغس
سو یلمشدم کفتمی بلمش ایدم دانستمی
پسکه از بسکه نیجه چوقدن بیرداخی ز بس
او کده کیدن پیشرو کیرو قلان پسمانده در
صکره سیدر واپسین هم صکره در هم اکسه پس
ساربان صوران دوه اشتر یولار یدر مهار
بانك یك سس چاك درا آدیده اولمش جرس
عقربه کژدم دخی صد پایه دیرلر طرطله
هم اور مجکدر تنده اولدی سنك آدی مکس
فشقی سرکین و سیلوب سپورمه اولمش رفت روب
چور چو به سو پرندی یه خاشاك دی هم خار و خس
آبدان یعنی مثانه بول ایمش شاشاچمین
ضرطه تیر و فارسی کافیله کوه اولدی نجش
اوکر نورسك بن کبی سن تو بیاموزی چومن
میل ایدر سك کر یورکدن کرکنی از دل هوس

❁ قطعه درشین منشین تا نکنی درد دل خویش ❁

پیش اوکدر ایلرو ایلرودی پیشاپیش
اکسکه کم دینلور اولدی زیاده دخی بیش
خرده بین اولکه بقار دقتله هر ایشده
هر شیك عاقبتن فکر ایدیجی دور اندیش
قایمه در لغزش و غلطیده یو آرلنمشدر
قویو بالچق که ایاغه یاپشور دینیدی خلیش
اکمدن کندو بنن نسنه یه دیرلر خود رو
کندو خود هم خصمه کندو سنه دیرلر خویش
میده مستوره اولان یعنی عفیفه خاتون
عاقله معتمده قادینه هم دیندی خدیش
پیش مزد اولکه مقدم ویریلور اجرتدن
خاطره آمده دخی اوکده دیمکدر در پیش
قانه خون و طمره رك دی ایریکدر دنی ریم
یاره ریش و آجیان قلبی کدردن دل ریش
ایکلبش نالش و زاری دخی کولمك خندن
دیندی سخریه ایله کولمکه هم خنده خریش
ماده کاو اولدی اینك بوزاغیسی کوساله
هم صغر کاو قیونك دیشی سی مادهٔ میش
دی عناد اوزره اولان کافره ناکردیده
پك جفا کاره ده تعبیر اولنور کافر کیش
زهر ایچمك کبیدر آجی سوز آدم اولانه
سخن تلخ بمز داست چو نوشیدن نیش

❁ کو یمت قطعهٔ رنکین بکوش ❁

طوشنك آدی اگرچه خرگوش
دی یلان وعده یه خواب خرگوش
قاچدی بکر بخت گرفته طوتمش
گدیه گربه دینور فاره یه موش
صاریلوب قوجقلادر آغوش دیمك
بر دینور کوکسه قوجاقدر آغوش
هم قولاق توزی بناگوش اولدی
کوپه منگوش قولقدر دخی گوش
صاحب عقله خردمند دینور
عقله اوصدر چغتای یعنی هوش
عقلی نقصانه سراسیمه دینور
بایلوب کندوبی بلمزمد هوش
می و مل باده شرابك آدیدر
بزه در جرم وگناه ایچمه منوش
سوز سخن سویلیجیدر گویا
تن زده سویلمین یعنی خموش
اولدی یغمورلق آدی بارانی
اوینله اوسته کیلن بالاپوش
بویله سن کندو قماشك صاتمه
توجنین کالهٔ خود را مفروش

❀ زصاد قطعهٔ صافیست پاك وخالص وخاص ❀

نغو ومینه اریك آدیدر عربجه اجاص
درازدیندی اوزن نسنه یه هم اویله شناص

کروغ اولدی یلان زور ایله مراد قدر
دروغزن دی یلانجی یه هم دخی خراص
تکوقورجق اولان صاچه دیندی جعدکبی
دی چیره قیل یولاجق نسنه یه داخی مقاص
تو انکری دیمه زنکنلك اولدی یعنی غنا
زوکرده خسته دینور هم زوکرتلکه ده خصاص
شونسنه که اوله اگری دینور کج ومعوج
دی طوغری ایمکه ده راست کردن واتراص
زیل آدی تال دخی صنج ایمش او معناده
کوچك که اوینایه بازیگر اولدی هم رقاص
مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلات
بو بحر ایچنده بولور گوهر ایستین غواص

❀ قطعه در ضاد بخوان سینه تهی از اغراض ❀

یاقق افروختن اولدی عربیسی ارماض
شمشکك چاقسیده خشش ایمش هم ایماض
بزه قریندی دیمکدر که قراضه کبیدر
کاردو دیندی مقص آدینه یعنی مقراض
ایش گورن آلدیغیدر سارهٔ مالی رشوت
قرض باشك هم اودنج آلمق ایمش استقراض
دیدبان گوزجی دیمکدر هم او معناده رقیب
همدخی گوز قپامق اولدی کلوج واغماض
دینلور باغچی یه رزبان دخی ناطور اویله
باغچه پالیز دیمك روضه کبی جمعی ریاض

صاقلمق اولدی نکهد اشتن وخول دیمك
صغنـاجق یرك آدیده پنـاكاه واضـاض
امـكه دینـدی مزیدن دخی مص اویله ایمش
دی اصرماغه کزیدن هم اودرعض وعضاض
او لدی ایندر مه فروکردن واهبـاط اویله
دینـدی قالدرمغه افراشتن وهم انهـاض
بزه یـارب ایکی دنیـاده ایشی آسـان ایت
سهـل الامر بدارین لنـا یـا فیـاض

* قطعهٔ درطـا که زخو بیست بحـد افراط *

یوله هنجـار دینورمش عربیسـنده صراط
هم اوز اقلق دیمه مهو میده دوری وشطاط
صقـالك پك قبـاسی بلمه وهلوفـه ایمش
کوسه یه دینـدی تنك ریش اومعنـاده سناط
قاره قولاغـه فرانق دینـلور داخی عنـاق
ایری ارسلان دیمه در شیرژیان کبی عطـاط
اوکی قوشنه دینور کوف دخی ضوع اویله
یراسـه آدی شب انكیز هم اولدر وطواط
تاسه معنـاسی فزم کریه مراد فـدر هم
شـاد کامی دی سونمکـلکه مانـند نشـاط
یاورنده دخی یاردمجی معاون کبـیدر
دادکردن دیمه عدل ایتمك ایمش هم اقسـاط
بالواسـه دینـلور ایپلـكه بر آدیده خیط
ایکننه نك پوردیسی سوفار دخی سم خیـاط

دی اورشمـاغه زدش یعنی تضارب دیمه در
او لدی غوغا غلـبه لنبر آنك کبی هیـاط
دیده دن قطـرهٔ اشکم دوکلور دل مجروح
معما بنام محمد * اسممی خون دلمدن ایده سن استنبا ط

* قطعه درظا که بظاهر همه رنکین الفاظ *

دیندی خشم ایتمکه ارغیدن وتازیده نکاظ
بد منش اولدی فنـاخویلوهم اویله جنعاظ
جنـكه پیکار دینورمش مترادفـدر حرب
دخی جنـك ایتمـه ستیزیدن هم اویله تمـاظ
دیدیلر اویقودن اویغـه بیـدار شـدن
کوزیکی آچ که اومعنـاده ایمش استیقـاظ
هم فـروزنده ویـارق دیمـه درپارلیجی
آتشك شعله سـنه دینـدی تبش یعنی شواظ
کزلنن اولدی نهفـته دخی مکتوم اویله
دیندی حفظ ایتمکه پاسـیدن اومعناده لحاظ
دیمش ایو دزمـکه انجـال وشتـا بانیدن
یعـنی تعجـیل آنك کبی هم اویله انکاظ
کوشواره کوپه معنـاسنه درقرطه مثـال
طوت قولاغـك که لألی کبیدر بو الفـاظ

* قطعه درعین وعیان چون مهراز خیط الشعاع *

قوله بازودیندی معنـاسی عربجه اولدی باع
کز دخی ارشون دیمکدر کیم مرادفدر ذراع

ایچمك آشامیدن وهم اقتباع واقتماع
بوتمغه دینلدی فرو بردن دینور هم ابتلاع
اولدی نو پیدا ومحدث یکی ایجاد اولنان
داخی پیدا کردن ایجاد ایلمك هم اختراع
شید اولمشدر کنش داخی آنك کبی ذکا
ایشغه آید یلغه پرتو دینور یعنی شعاع
شمشکه دیرلر درخش اولمش هم اول معناده برق
پارلمق اولدی درخشیدن نظیری التماع
دینلدی قورقتمغه باکانیدن وترهیب هم
خوف ایتمکدر هراسیدن مآلی ارتیاع
آلدامق اولدی فریبیدن که غبن آنك کبی
دی فریبانیدن آلدنماغه یعنی انخداع
اوادی پوشانیدن اورتمك تستر کیدر
هم آچلمقدر کشانیدن مثالی انجلاع
حقدر انجق قائل اولماغه هم اویماغه سزا
انما الحق حقیق بالرضا و الاتباع

* قطعه در غین بعین دل وطبعست فروغ *

کوسترش اولدی نمایش یوجه رتبه آمروغ
هم اوزن بویلوبه هم دینلدی وقاره آموغ
اسنمك یازه وخمیازه گکرمك آروغ
اولدی آمیغ قارشمش دینور آزنسنه یه شوغ
روشنایی دینور آیدنلغه روشن آیدین
دخی آیدنلغه هم پارلایشه دینلدی فروغ

شیر سود ماست یوغورتدر تره یاغی مسکه
قله دیرلر آغزه قیمغه تو ایران دوغ
یقامق شستن ویقانمشه شوییده دینور
چرك دی کیره دخی کیر ایله پاسه آرثوغ
دیریلوب دیوشریلن چیده وبرچیده ایمش
دینلدی پروند قاش صارقسنه بوغچه یه بوغ
قلیرن کیسه یه دیوثه دغلزن دینلور
دخی مجهول اولان نسنه یه دیرلر آشوغ
طتلو دیللو یه دینور جرب زبان شیرینکو
شاعره دینلدی سخنساز و یلان اولدی دروغ
جاهله جاهله رفعتی کلور عالمده
علم افراز معارفدر اولان صاحب توغ

❁ قطعهٔ جون بوی عنبر قوت آرددر دماغ ❁

سرچه گنجشك وکوکرچندر کبوتر قارغه زاغ
خنج بایقوش اوکیکدر فاخته قوزغون کلاغ
داخی قرلنقج پرستو آشیان اولدی یوه
کاغ آتش قارغه وقوزغون صداسی کاغ کاغ
زندکانی دیرلك اولدی زندکی صاغلق دیمك
جان روان ومرك اولومدر مرده اولمش زنده صاغ
پك طلولبریز اومعناده لبالب اوله در
هم دخی ساغر قدحدر پك بیوك اولسه تغاغ
چاغ وقت اماعجم خاطر سؤال ایتدکجه دیر
صاغ اولاسك برینه باشد دماغت کوك چاغ

جوی شیر اول صو که آقش برزمان شیرین ایچون
کوهکن فرهاد وکوه بی ستون دلدیکی طاغ
اصفهان شهرنده کی نهرك آدی زاینده رود
برمزین باغچه دریانده آنك چارباغ
راه یول کمراه ازغون ضایع اولمش کم شده
هم قلاوز رهنما وبدرقه رهبر سراغ
یاق یغروز بیار اینجا کتور بونده دیمك
شمعدان اولدی لکی یانمش فتیله دی چراغ
ناقی ایچون شوندمردن داغلغی داغینه هم
کی فچن داخی عربچه یاقیدرکی یعنی داغ
بوکابم برکلستاندر اوقو بلبل کبی
سیرکلزاره نه حاجت اشته بودر باغ راغ

قطعه درفاز کهرپر چو صدف

رده ورسته زده جمله سی صف — سو بسو هر یکادر سوی طرف
زند وآتش زنه چاقق آدیدر — کل قغلجم دیمه درقاودرخف
صاحب بخت خنك داخی صاوق — سنکچه دی طلوبه قاره خشف
اولدی یانمق اریمك سوز وکداز — سوخته یانمشه دی یالکه تف
صاقسبنك آدی سفال اماکیم — مشترکدر عربی ایله خزف
قور بغاغولك دی آرغه کاریز — دیندی قابلو مبغیه داخی کشف
اینجو معناسنه درمر وارید — کوش ماهی ایشیدرسك دی صدف
هم ستور اولدی بنك حیوانی — داخی حیوانیه بك نسنه علف
مشترك جمله لسانده صابون — فارسیده کو پو که دیرلر کف
اب وجدك کبی جداوزره اولوب — ایله کسب هنر ای خیر خلف

سیمرغ کوه قافست این قطعه ام برونق

بوشدر تهی طلوپر صو آب وکوزه بردق
تیره شدن بولانق هم جویبار ارمق
اصمرلمق سپردن کوندردی هم فرستاد
سچمك کزیدن اولدی داخی ستادن آلمق
قاچغه دی ربودن یلمك دخی دویدن
قاچق کریختن هم پویدن اولدی قوشمق
بون کسه یه دی کودن فرتوت هم بوناش
شیداد لو دیمکدر کالیوه شاشقین احمق
پیرایه زیب وزیور آرایش اولدی زینت
آراستن بزمك پیراستن طونامق
آبستن وستروان یوکلو قصر دیشیلر
طوغماغه دیندی زادن هم زاستن طوغرمق
اورمق زدن لکدزن تپمه اوریجی یعنی
چکمك کشیدن اولدی انکیختن قوپرمق
اوینار ایکن یو تلمق معناسی باختن هم
بازیدن اوینامقدر بازیچه در اویونجق
مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن
حقه توکل ایدن دائم اولور موفق

قطعۀ کافی که معنی را کندا کسیر رنك

شیوه کردر جلوه لی نازك کوزلدر شوخ وشنك
عشوه نازو بوس او پشدر شرم اوتنمق عارننك

بیوه طول کرمیده قزمشدر زبقچی سعتری
هم زیبق آدی مچاچك اولدی دخی چیزچنك

کان جماع آلت معهوده نك آدی نره
فرج کس هم آب پشت اولمش منی ارکن ملنك

کور نابینا ودغسر باشی طازاق کل کچل
کر صاغر دیرلر چولاغه چلك دی طوپاله لنك

قرمزی سرخ وسیاه قاره یشل سبز آق سفید
کوك کبود وصاری زرد وبویه قام وکونه رنك

منج وزنبور آری کند وقوغان بال انکبین
طتلو نوشین آجی تلخ وزهر نیش وهم شرنك

خرس ایو بوزینه میمون سك کوپك در کرك قورد
شیر ارسلان دلکی روباه ودخی قپلان پلنك

قور بغایه دی وزغ قبلو مبغایه سنك پشت
ینکجه خرچنك وکرپی خارپشت وپنجه چنك

کبك ککلك آتمجه باشه طوغان شهباز هم
چالغك آدی غلیواژ وزغن طورنا کلنك

یای کمان زه کرش پیکان دمرن نوك اوج
هم نشان آماج اوقدر ناوك وتیر وخدنك

دزد خرسز ایپ رسن آورکتور آویز آص
یول کسیجی راهزن شهرتلوسی شنك ومشنك

عمشه دیرلر سوار ویول دوریجی رهنورد
هم پیان کتمك پیاده رفتن اکلمك درنك

فهم ودانشله اولور اقران ایچنده سرفراز
کیم اوقورسه بو کتابی باشنه طاقسون چلنك

قطعه درلام همالش بجهانست محال

غازه کلکونه قزلجه که ابدر رخلری آل
وسمه قاشه چکیلان راستغه دیرلر بکه خال

بر ولایت آدی فرخار که دلبرلری چوق
هر طرفدن صالنان صاچه دینورمش فرخال

چشم زخم اولدی نظردکمه نعوذبالله
دشمنك داخی فنا یورمه سی صانوسی شکال

قیروان کوکلرك اطرافی ستاره یلدز
یکی آی ماه نو اولدی عربی آدی هلال

چشم سوزن دیمه مفهومیدر ایکنه دلکی
هم اومعناده دخی اوق کزی اولمش سوفال

آدی عنقا قوشنك وار ایسه سیمرغ ایمش
قنادك باشلری شهپر دخی اویله شهبال

دیشی آیو یه چقل کاهیجه طاغلرده آشوب
طوغرر آیو او حیوانی که دیرلر کرشال

خاکسار اولکه توزه طوپراغه بولاشمش اوله
ایق التنده سورنمش تپه لنمش پامال

دیندی آموختن اوکرنمکه کسب ایلمکه
هم حرام اولدی شفور دخی مسراد حلال

صاچمق افشاندن وریختن اولمش دوکمك
پرشده طولمش اولان پك طلو درمالامال

اولدی قالیچه نهالی کیچه نك آدی نمد
هکبه خرجین وغرار ایمش اوقیل قاره چوال
یاشده کیم اوله برابر اکا همزاد دینور
دخی مانندکبی مثل ونظیر اولدی همال
غصه دن ایکلمه فکر ایله شکر ایت حقه
شکر ایزد کن از اندوه میندیش ومنال

❁ این قطعه را کشیده ام ازمیم در رقم ❁

کاتب دبیر خامه وکلك اولدی هم قلم
مکتوبك آدی نامه یازلمش نوشته هم
کزلك قلمتراشه وعینك دی کوزلکه
پشم دوات کرچه دیمش لیقه یه عجم
درهم اودر که بورتشه قارش بورش اوله
بر بیرینه یتشمش اولانه دینور بهم
دیوانخانه آدیده تالار ایمش دخی
شبخانه پادشاه سراینده کی حرم
اولمش پرستە بسلە عورت مقوله سی
چاکر قول اولدی دخی پرستار ایمش خدم
پك قوتلو نسنه اولدی همایون هما کبی
وقت مبارکه دینلور هم خجسته دم
خم کوپ دیمکدر اکری خم وکژ دینور دخی
بوکلو ملنوب طولاشمش اولان نسنه خم بخم
پاپوشه پایدان ودخی کفش وسر دینور
هم چزمه موزه وچاروغك آدیدر شم

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن
رایتکشان علم ومعارف اولور علم

❁ قطعه چومشك ختن بوی دهد در مشام ❁

بام سحر قوشلغه چاشت دی اخشام شام
چاشته یمك ایمش وقت ضحاده طعام
سایه دینور کولکه یه سایه زده جن طوتان
قوکشو یه همسایه دی طامه دخی دیندی بام
باور اینانمق یمین آدیده سوکند ایمش
شاهده دیرلر کواه رهنه کرو بورجه وام
ترکیه فتراك دی کسمه یه برکستوان
زین ایردر که دیزکنه دیرلر لکام
کام دماغه دینور داخی مراد ومرام
آدیمه هم فارسی کافله آد اولدی کام
نام دیمك آد ایمش آدی چیقان نامدار
شهرت وشانی اولان کمسه یه دیرلر بنام
توبه سرشخصه ناپخته دیمك اصطلاح
پخته دینور پشمشه چیك دیمه معناسی خام
رم سورکی داخی رمه اورکشه رمکرده دی
دکلنش آرام ایمش یعنی مطیع اولدی رام
آه وفغان ایکه ماتمه شیون دینور
داخی مراده ایرن کیمسه یه دیرلر بکام
هرچه بخواهی بجو هرنه دیلرسن دیله
لطف ایدر احسان ایدر ساکه اورب الانام

زحرف نون بود این قطعه ام شایان فهمیدن

افندی اکله کم دشمنلك ایتمکدر افندیدن
جفاو جور ایمش آزار وانجتمکده رنجیدن
دخی دشنام سوکمك سرزنش توبیخ ایتمکدر
ملامت ایلمك بدسویلمك اولدی نکوهیدن
تأسف ایتمه درافسوس کردن طعنه درنفرین
ستوهیدن طارلمقدرهم اول معناده غرمیدن
تملق لابه یالطقلنمق اولدی چابلوسیدن
دینور عذر ایتمکه پوزش هم آنك کبی پوزیدن
فراموشی اونتمق یادکردن یعنی اکمقدر
هدیه اولدی دستاویز ایرشدرمك رسانیدن
شود هم میشود اولور دخی اولمازایمش نبود
شدن باشیدن اولمقدر دخی صاچمقده پاشیدن
تمیدن کبی کاهیدن دیمکده اکسلك ایتمکدر
صغمق اولدی کنجایش آنك مفهومی کنجیدن
براقق اولدی افکندن یوارلانیجیدر غلطان
دینور هم دوشمکه افتادن آنك کبی افتیدن
صقلمش نسنه در افشرده طوکمش نسنه افسرده
فراهم آمدن جمع اولمه یومشانمقده فرخیدن
قچن اولور برابر دیمك ایمش کی بودیکسون
ایشتمکدر شنیدن دیده کوز کورمك دخی دیدن
دینور شاباش تحسین آفرین ایتمك محلنده
کزیده منتخب نسنه بکنمکدر پسندیدن

دوکشدن قاچمق ایمش کال بوزغونلق دیمکدر هم
شخوده یاره لوآت کشنمك اولمش شخولیدن
چه دوشه باغه قطره قطره دیرلر ژاله وشبنم
شکفتن کبی معناده آچلمقدر شکوفیدن
صالنمقدر خرامیدن چمانیدن چمیدن هم
بیومك اوزامق نشو ونمابولمقده بالیدن
بوانغمه هزار خوشنوا صوتی ایو بلبل
سرایدن قوش اوتمك نغمه ایتمکدر سرایدن
بو باغ ایچنده اولدم کل کبی کولمك ایچون صولمش
درین کلشن شدم پژمرده چون کل بهر خندیدن

این قطعه شایان از بهر یاران

خوبان کوزللر کولیجی خندان — بوسیدن او پمك عهد اولدی پیمان
صالینجی یه دیرلر چمان هم — اویله دیمکدر داخی خرامان
پیند مارا بیزی کورر لو — باقق نکاه و کوزجی نکاهبان
رانديد از در سوردی قپودن — بکشود آچدی قاپوجی دربان
راندن نه در سك سومك دیمکدر — اولمش سنکلك آدی مکسران
کردم رفوشه ایتدم کاهی — هم نادم اولدم کشتم پشیمان
کیز لو نهان و بللو هویدا — کوریجیدر یعنی نمایان
الدایجی یه دینده فریبا — دیو اهرمن هم جنیله شیطان
شیبا زبان دی سوزی فصیحه — سوز بیلن آدم مرد سخندان
آغاز اوّل ایش باشلمقدر — صوکینه دیرلر انجام و پایان
آغر کران و یینی سبك هم — آنلر در آنها بونلر در ایشان
یکسان بنا شد اولماز برابر — یوردل بهادر قورقق هراسان

کیرا ز اولسکم پك طونیجیدر ... اشولکم قاچیجی اولدی کریزان
شاید سزادر باید کرکدر ... بایسته لازم چوقدر فراوان
مستفعلاتن بحرر جز در ... اوکرن بیاموز قولایدر آسان

❊ قطعه چون جامهٔ چسبیده ببالای سخن ❊

جامه اثوابه دی طونلق تنه تن داخی بدن
طونه شلوار دینور کوملکه هم پیراهن
پستین کورك کریبان یقه قفتان قبا
آستین یك یکی نو اولدی اتکدر دامن
خلعت فاخره اکسون وپرند اطلسدر
پرنیان نقشی اولان نوعه دینور اطلسدن
کبش سموره دخی پك ایو کورکه دینلور
لیك شیرازده خلعت دیو کوش ایتدم بن
جشن بیرامه ضیافت کوننه دیرلر هم
چوق جواهرلی اولان تاجه دینورمش کرزن
خاتمك آدی نکین ویوزکك انکشتر
درزینك یوکسکی انکشتنه ایکنه سوزن
درز یو نجیه نکنده یمه لیدر ژنده
یمه نك آدی وژنك انکله دی دوکمه یه سن
پینه دوزاسکی دیکیجی وکرداده اسکی
دوختن دکمك ایمش داخی بریده کسیلمن
برمغاز ودخی فغیاز دیمك شربتلك
یعنی بخشش دیو شاکردك الینه ویربلن

درخور آنکه نیم اوکاکه لایق دکلم
ویردی الله بکا بار خداداد بمن

❊ قطعهٔ کوهر که قدرش بشناسد قدردان ❊

دی مسافر قوندیغی او صاحبینه میزبان
هم مسافر میز ومهمان اولدی داخی میهمان
بو بری آردنجه پیدر پی سکیر ایزداخی پی
هم سنکچون از پی تو آنکیچون بهر آن
از برای اودخی آنك ایچون اوراکا
بونجیلاین زینسان وآنجیلاین آنچنان
آنشان اوانلرك هم اینشان بو انلرك
پادشاهلر در کیان کیلر دیمك اولدی کیان
چتر چادر اوبه خرکاه واوتاقدر بارکاه
پك بیوك چادر دیمك هم کولکه لکدر سایبان
کوك سپهر اولدی زحل کیوان عطارد تیر ایمش
اولکره پروین دیرلر عرش اعلا کرزمان
مشتری برجیس ومریخك آدی بهرام هم
زهره ناهید صمان اوغریسی اولمش کهکشان
مرز بوم اولدی وطن سرحد سنور یدر دخی
مرز سرحد آدیدر سرحد اغاسی مرزبان
پاس حفظ ایتمك دخی بر بعی ایمش کیجه نك
بو سببدن کیجه بکجیسنه دیمش پاسبان
ران او یلق چاقشیره شلواره ده رانین دینور
قوله آت یکران بنلمشدن کنایه زیرران

دیندی زردشت اکه کیم یاپمش مجوس ایچون کتاب
هم مجوسك اوقشلارینه دیرلر موبدان
یلکوطاشی فسانه سحر افسون وفسون
دخی افسانه حکایت هم دینورمش داستان
بیخته اولمش النمش نسنه پرویزن الك
دوکه درکوپیدن ومهراس معناسی هوان
آقیجی جو یاچکیدن طملامق باردیاغر
هم اولوق میزاب ایمش التون اولوق زرناودان
اولدی صانجلمش خلیده سیخ شش پریان کباب
میچکد طملار دیمك قان طملایجی خونچکان
بسمل اولمشدر بوغازلنمش بریدن کسمه‌در
مخ ایلك معناسنه کلمش کمکدر استخوان
یاره زخم و یاره‌لو زخمین وداخی زخمناك
دی تشنج اولمشه ناسور و پرخون طولوقان
بل میان اولمش وسط معناسنه داخی کلور
قوشاغه دیرلر کمر هم اینجه بللو مومیان
فارسی اوکرندم اولدم بویله طتلو دللو بن
پارسی آموختم کشتم چنین شیرین زبان

قطعهٔ خوب بعنبست چنین عشوه نمون

طشره بیرون و برون ایچرویه دیندی درون
چوره پیرامن اومعناده ایمش پیرامون
اولدی مفهوم خداوند همار صاحب ورب
یوق نظیری ومثالی دیمك اولمش بیچون

دینلور مانئ نقاش کتابینه دخی
کرچه انجیل شریفك آدیدر انکلیون
کاه‌مند اولدی شکایت ایده احوالندن
زحمت ودردی اولاندر دخی رنجور و بخون
دیدیلر تنبل اولان کمسه‌یه نکش وهوشا
ایشنی کورمیه‌یك سعی ایدن آدم بشکون
اتلو جانلویه تنومند دی فربه سمزه
دخی لاغر آریغه دیندی نزار اولدی زبون
ترسنه دونمشه معکوس اولانه منحوسه
باژکونه دینلور هم دخی وارون ونکون
غیری درلودیمه معناسی دیکرکون اولمش
درلو درلو دیه جك یرده دینور کوناکون
محفه‌نك آدی کجاوه عربه کردونه
دونديكيچون دیدیلر کوکاره چرخ کردون
کاست نقصان دخی پك اکسکه کمتر دینلور
هم کمینك دیمك اکسكلو زیاده افزون
رنك ونیرنکنه الدانمه بوچرخ دونك
نقش الوان دیو کوستر دیکیدر بوقلمون

✽ قطعه درواو چونو باوهٔ باغ مینو ✽

شرمکین اوتانیجی اولدی قادندر بانو
پیره زن قوجه قاری سحر ایدیجیدر جادو
بوی برینه طولاشمش دیمه در پیچاپیچ
موی قیل شانه طرق صاچ باوکیدر کیسو

قاصغك آدی زهار اولدی بغل قولتقدر
هم تراش ایتمه ستردن ایکودر پهلو
پهلوانه یل والب وکورشه کشتی دی
کوجلو قوتلو توانا دخی قوت نیرو
جاودانی ایله جاوید ایدی وداثم
راحت آسایش جنت کبی همچون میتو
سبب اولمادر ایو به دخی به ایو ادر
نارا نار واریك انواعنه دیرلر آلو
اصمه تاك واوزم انکور قورقدر غوره
اولدی کلنار کرازوشنه در آلوبالو
انبرودو نکل انبرد دینور امرود ده
شفترنك ایله هلو ایکیسده شفتالو
دینیدی بارنك تورنجه بیوکیدر نارنك
دخی لیمون اغاجی اولدی درخت لیمو
بار وبر میوه وترفنده یمش نوباوه
بهترین یك ایوسیدر ایونیك ونیکو
هند وانه دینلور قار بوزه قاون کرمك
خربزه ایکیسنك آدی قبق اولدی کدو
زیره کمون ویوزرلك تخمی داخی سپند
چورك اوتینه دی بوغنج ومار ولدر کاهو
این سخن را بوسوزی نیك شنودکله ایو
فارسی بلین آدم اوله مزنادره کو

* همچو کهرهاست این قطعه بدبهیم شاه *

خشنك

خشنك قوری یاش تر اوتلغه دیرلر کیاه
قوری چراکاه ایمش اولدی صمان آدی کاه
کیجه یی احیا ایدن شخصه دی شب زنده دار
هم دخی شبخیز اودر وقت سحر بامکاه
ایله توکل دیمك اولدی پناوه بکن
صاقلنه جق یرکین یعنی صغنمق پناه
کلبه کوچك حجره در مختصری خانه وش
حق یولنه یاپلان تکیه کبی خانقاه
کاغد زردی برات اسمنه طغرا نشان
پادشاهك ویزدیکی دیرلك ایمش نان شاه
صاریه کریوه دی یول کوستریجی رهنمون
ایشلك اولان اولو یول آدی ایمش شاهراه
ویرمه مده چك بکش قومه دیمکدر منه
ال بستان استه جوی استمه دیرسه مخواه
آنسز اولان ناکهان هم دخی ناکاه ایمش
وقته دی هنکام وکاه کاهجه دیمکده کاه
استر ایسك معرفت یانمه کلده دیله
کرتو بخواهی هنز زدمن آو بخواه

* بو داین قطعه ام رخسار دانش راچو آینه *

دی رسم وعادته آیین البته هر آینه
قدیمی اولدی دیرین هم اول معناده دیرینه
بولنمش برخزینه خسرو پرویز وقتنده
که کنج شایکان دیرلر خزینه داخی کنجینه
بوجق پیغوله کاشانه دیمکدر مختصر خانه

دوشر میکستردیو کدن طوقمش نسنه پشمینه
خصومت دشمنی ودوستی معناسی خلتدر
کوکلده اولسه کیز لو عداوت دینلدی بیکینه
طوداق طوداغه اولسه لب بلب ایمك مکیدن هم
کوکس کلسه کوکس اوستنه دیرلر سینه بر سینه
دیزورمش زنکله چق چق ایدن خلخاله آیقده
بلازك کیم طاقر محبوبه لر قولینه دستینه
سه شنبه صالی کوندر چار شنبه اربعادرهم
خمیسه پنجشنبه دینلدی یوم جمعه آدینه
دی شنبه یوم سبته هم احد یکشنبه اولمشدر
مبارك یوم اثنینك دوشنبه دینلدی آدینه
شکر گفتار اولوردی طوطئ طبعم کبی هر کس
مصفا ایتمیجه سینه سن مانند آیینه

❁ قطعهٔ همچو کلی در شیشه ❁

کار پنهان دخی کیز لو ایشه
بیلدی جاسوس بدانست ایشه
کار دان ایش بیلیجی مرد آدم
فکر ایدر یعنی کند اندیشه
مقصه گاز و بیغه دی بر وت
هم صقال ریش و صچاقدر ریشه
مشکن قیرمه حذر قیل زنهار
آب کینه دخی مینا شیشه
اجرتیله ایش ایدندر مزدور
مز داجرت دخی صنعت پیشه
بیخ کوك اولدی قوپارمق کندن
نی قمشدر میشه اکدر پیشه
دیرکه دینلدی ستون بالته تبر
دور یو سوهان کسر در تیشه
کیجه کوندزده شبانروز همان
او قومیل ایله ذوق وعیشه

❁ خوشا این قطعهٔ رعنا بمصرعهای نوجسته ❁

قرارسن بشکنی یب یب دیمك آهسته آهسته
قدح طولسه پیاله دی قرلمش داخی اشکسته
نماسی اولمیان یعنی جماداته دی بربسته
آنك ضدی دخی بیره دوشمش سبزه بررسته
اکابرقپوسی ایشکینه درکاه دیرلر کیم
ایشکدر آستان و آستانه داخی آخسته
طبیبك باقدیغی قاروره آدی پیشیار اولمش
علاجك آدینه دارو دینور بیمار ایمش خسته
اکرچه صیچرامق قاچمق خلاص اولمق ایمش جستن
ایو مصراعه وصف اصطلاحی اولدی برجسته
مال شوی دیده ارکوروب ثیب اولان عورت
نکاحك آدیدر کابین اباغی باغلو پابسته
بودستاویز سنبل زاده در ارباب عرفانه
کلستان معارفدن کتورمش تازه کلدسته

* قطعه از درج سخن چون کهر ناسفته *

عقلی طاغلمشه حیرانه دینور آشفته
هم او معناده هم آلشمش اولان آلفته
دلکشا قلب آچیجی اولدی مسیره کلکشت
هم شکوفه چیچك آچلمش اولان اشکفته
طتلو او یقو یه شکر خواب دی خفتن او یومق
او یومش یاتمشه خسبیده دینور هم خفته
پیلور چرچی دیمك پیله جزیره دینلور
پولیچه سفته ایمش داخی دلنمش سفته

فهه وفه كوركه دیندی سپورکه چاروب
خاكروبه سپورندی سپورلمش رفته
نومپندارکه سن صانمه که دانم بیلورم
سویلمك كفتن سویلنمشه دیرلر كفته
دكله جوهركبی بیل قدرنی ایتمه ضایع
كوشوار اولسه سزا بویله درناسفته

* چه رنكين قطعه هرحرفش بصدر نكست اندوده *

ازلمش هم سوزلمش نسنه سایده دخی سوده
اوزلمشدر كسسته آشوب پیرانسه فرسوده
ستوده مدح اولنمش آزموده هم صنانمشدر
امین وسالم ایمن یعنی راحت اولمش آسوده
خدیووكی دیمكدر پادشاه وامریدر فرمان
بیورمق اولدی فرمودن بیورلمشده فرموده
ایولك صاغلق اولمش تندرستی کبی بهبودی
ایدی بودا ولمغه بودن دینور اولمش دخی بوده
قارشمق اولدن آمیزش دخی آمیختن اویله
بولاشمق اولدی آلودن بولاشمش نسنه آلوده
دی سوزكی آدینه پالونه پالودن دخی سوزمك
سوزلمشدن كنایه پلته نك آدیده پالوده
بیوك اولسه قدح پیمانه دی اولچك دیمكدرهم
جهان پیما كزن دنیایی اولچلمشده پیموده
قبیله دودمان ودوده اول معناده درانجق
تودن مومدن حاصل اولان ایسدر دخی دوده

نكارپدن دینور نقش ایتمكه نقشه نكار اما
دخی محبوبه دیرلر هم صوانمش اولدی اندوده
سپرز اولمش طلاق اود زهره داخی آق جكردر شش
دینور هم بكركه كرده باغرصق آدیدر روده
دینور كهسار طاغه تیغ كوه اوستنده سوریسی
دپه معناسیدر پشته یغن مفهومیدر توده
توا محو وتلف اولمق تباه آنك كبی اولمش
دخی هیچ اولدی پوچ وهم عبث شولدركه بیهوده
همان آثار فیضا فیض وهبئ الهیدر
دكلدر كسبله حسن اداطبع سخنكوده

* قطعهٔ كوهر زدریای دلم دیكر بجوی *

خالصه سارا دینورمش یعنی عنبر شاهبوی
پك ایوسی عود مندل عود اغاجی دار بوی
نافهٔ مشك اول كوبكدر كیم دوشر جیراندن
چین اقلیمنده در اماو آهو بشقه صوی
خط برآورده هنوز تویی بلورمش تازه در
دی تكل تویسز اولان محبوبه یعنی ساده روی
جانفزا جان ارترن مرد مكش ادم اولدورن
دیدیلر معشوقه جانان ومحله آدی كوی
انجمن مجلس قزشد فجه دی كرما كرم اكا
اولدی كرم الفت ابو كورشمه تردر داخی خوی
رستمك باباسیدر زال ودخی پك اختیار
قیرصقاللوبه دینور آمیزه موی وهم دوموی

جنديلر ايچنده پك اعلا بنيجى شهسوار
توسن اول آتدر كه پك سرعت اوله يعنى تندخوى

اوجى اكرلمش جريد چوكان دخى هم صولجان
جنديلر آتوب آنكله طوتديغى طوپه دى كوى

اولدى اكرلمش خميده بوكلان پيچيده هم
ايكى قات نسنه دوتا وقت قت اولمش توى توى

شوخ آچق مشرب بلونازك طبع هم حاضر جواب
كيرلو پاسلو شوخكين و يايقمدر شسب شوى

كم يتكدر ضايع اولمش نسنه در كمكشته هم
يافتن بولمق ديمك هم آره مقدر جستجوى

قاريشق غوغا ايله صيت و صدا شور وشغب
فتنه آشوب و يان آسبب سوز صاو كفتكوى

كر تو دانى سن بيلور سك به ازين بوندن ايو
مى شناسم اكلرم فرما بيور سويله بكوى

❁ مثنوى در اصطلاحات عجم ❁

كاتب جان بارىٔ رحمتمأب
فخر عالم شحنهٔ چارم كتاب

آب خضر اولمش دخى علم لدن
ايليوب از بر اوتمه ياد كن

ياد شاهدر سايهٔ يزدان ديمك
بار داده ايلمش ديوان ديمك

روز نوروزىٔ تو دينسه مأل
رزقكى احسان ايدر اول لايزال

ديديلر اصحاب كهفه هفت تن
هم كونشدر يوسف زرين رسن

آب مريم دى صلاح وعفته
داخى سرسبزى دينورمش دولته

عيسىٔ ششماهه اولمش ميوه لر
پيش رس ترفنده كيم اول بتر

ديديلر اعجام بى شرم وادب
كعبهٔ عليا يه خاتون عرب

چرخ زرين كاسه يعنى آسمان
هم كونشدر زمزم آتش فشان

ظلمت اولدى رنك شاه رنكبار
صو كنارينه دينورمش رودبار

كيجه معناسنده در زلف زمين
استديكى پرده طوران خوش نشين

راحتيله خوش كچن ييل شاه سال
شير مرغ اول نسنه كيم اوله محال

ييل شديد اسدكده ديرلر ديوباد
مركب جم بو هوايه اولمش آد

نه صدف اولدى طقوز قات آسمان
چار باغ ايسه عناصردر همان

سوز بيوكلرده سخندر آفتاب
كشتىٔ زرماه نواى كامياب

آخشيجان هم عناصر آديدر
چونكه بيرى برينك اضداديدر

دين فروشان اولمش اصحاب ريا
كچمز اقچه داخى نقد ناروا

پك قديمى نسنه در پاى چنار
سالخورده اولدى غايت اختيار

ديندى تعظيم ايتمكه زانو زدن
ناوك انداز اولدى خلقه طعن ايدن

دولت واقبال آب بى لجام
آب درجوى تو دولت سنده تام

لطفله احيا ايدر برپا كند
آشكار ايلر ديمك پيدا كند

فائده كوردى ديمكدر طرفه بست
همدخى يار موافق يك نشست

فكرى پك ياكلش اولان كوتاه بين
مشورت يرينه ديرلر كلزمين

كنجلك كتدى ديمك شبدر كذشت
هم ايش ايشدن كچدى اب از سر ٢

٢ كذشت

كل شكفته كيرلو اولمشدر عيان
استخوان بست اصلنى ايتدى بيان

اصلى يوقدر ته ندار داين شخن
آره اغزين برلبش انكشت زن

كلمدى اكلندى رفت و سنك بست
تمسه برايش دينور صورت نبست

بولسه ايش صورتدى آب آمد بكار
آش بختن ايشه و يرمكدر قرار

پك قولاى ايشه دينور موى و خمير
موزه وكل اولدى معناده عسير

خاك رنكين دينسه آلتوندر مراد
فرصت الويردى ديمكدر دستداد

كچدى فرصت دملرى آهو كذشت
يقلوب كتسون ديمكدر سك بدشت

بخت دندان خای پك منحوس بخت / هم دینورمش مشکل ایشه کار سخت
منصبه ایردی رقم برسر کرفت / هم قبول ایتدی دیمکدر بر کرفت
کبر وعنوان ایلیاندر سرکران / داخی معزوله دینور قرآن خوان
هم ایو کون دوستی یارنو بهار / دم مخور الدانمه سن ای کامکار
عزلت ایتدی روی بردیوار کرد / آشکاره ایلدی دیدار کرد
یالیمی الحق اولان دیوار پست / یعنی بو اسلوب اوزره زین دست
خانه کن شولدر کیم اوله ناخلف / بی محابا بولدیغن برخوش علف
اولدی معناده زدستش شد عنان / اختیاری قالمدی الده همان
دل نموده التفات ایتمش دیمك / دامن افشاندن هم اعراض ایلمك
خاتم کویا دهان دلبران / هم دخی منقار کل اولمش زبان
قاچدی معناسینه کلمش پشت داد / عزلت ایتدی در پس زانو نهاد
کرداز و پهلوتهی دینسه مآل / آنی ترك ایتدی دیمك اولور عیان
حاضر اولمش پایچه پالازده / دست برافشانده اولکیم ترك ایده
مارخوردن دردوزحمت چکمه در / دم فرو رفتن مشقت چکمه در
کرك باران دیده کورمش روزکار / یعنی چوق شیلردن آلمش اعتبار
سرینی افشا ایدن کوتاه بام / مغز پوسیده دکلمش عقلی تمام
هم دخی بیدار مغز اولدی رشید / نو خبر الدی دیمك چشمش چهید
یورینلر ناز ایله دامنکشان / پك اوزون بویلو کوزل سروروان
یوز کورملیکی دیمکدر رونما / هم مصور آیدر چهره کشا
پافشرد اولدی دیمکدر برقرار / باز آورد ایتدی یعنی اعتذار
اعتذار نامه لایم عذرلنك / پك طارلدقده دینور آمدبتنك
طار یلورسه دینلور آمدبهم / دی بجای اوآنك حقنده هم
پك غضبلندی دیمکدر تیره شد / عقلنی شاشیرسه دیرلر خیره شد

سرت

سرت ایدی پك یومشدی آمد فرود / دولتی ارترسه دی آبش فزود
مضطرب اولسه کشی شد دسته دی / هم مناره آدینه کلدسته دی
غالب اولدقده دینورمش سکه زد / منتخب نسنه دخی روی سپت
دیندی خودسر اکا کیم بی پاك اوله / سینه برطاق اولکه بغری چاك اوله
چوق یلوب کزدی دیمکدر قطره زد / هیچکاره بوش سورینن شخص بد
پك معاند کیمسه کافر ماجرا / همدخی ناداشت بی شرم وحیا
حدینی بلدردی دیمکدر مراد / دینلورسه برخرش کاله نهاد
غالب اولدقده دینورمش دست برد / بوز یلوب مغلوب اولدی بازخورد
اشتلم کرد ایلدی غوغا نزاع / همدخی شخوش کرد ایتدی وداع
اولدی رسوا برسرش بیضه شکست / کلدی اوحاله بروزا ونشست
بی سروپادر پریشان حال اولان / جونمانده صکره دزنی مال اولان
چشم دارنده شوکیم امیدایدر / کوزلسکه چشم فرنکی دیدیلر
التونه غرق ایلدی دررز کرفت / داخی طوتدی شعله لندی درکرفت
دیمك اولمش آتش آیداز چنار / اوممه دیغك یردن اولور آشکار
هم کدوبی وچناری دیسه لر / بربرینه اویمز ایکی نسنه لر
وبرینه کفو اولانلرینك وکم / همسر طاوس است هم
پیشکش معناسی اولمش ترجمان / سنبل ترداخی زلف دلبران
قوتی وار زوردارد در جکر / یعنی عفوایله دیمکدر درکذر
ترك ناموس ایتمه آب رو مریز / مرحمت ایله دیمك ریزی بریز
برایو نسنه تلف اولسه اکر / دینلور دیکرنمی بند کمر
کر دینورسه طشت از بامش فتاد / سری فاش اولدی دیمك اولور مراد
ایشیدلسه سری کیم مکتوم ایدی / بخیه اش برروی کار افتاده دی
کوردیرن بولسزایشن خلقه همان / مار میکیر بدست دیکران

کزلو مفسد اولدی کونه آستین   عیب فاحش باز کونه پوستین
کیجه کوندز جبهٔ خورشید وماه   شخص مشئومه دینور زاغ سیاه
کزلو معنایه دینورمش درلباس   هم منجم آدیدر اخترشناس
حوض ماهی آسمانده برج حوت   هم دخی دم درکشید ایتدی سکوت
ناتوان بین دشمن وداخی حسود   پك فقیره دیدیلر کبسه کبود
هم نشان فقر ایمش انکشت نیل   شول کر انجان وکر انسایه ثقیل
اولدی خسپوشی نفاقیله ریا   آب زیر کاه مکر ناسزا
عهدنی بوزن کشی زنهار خوار   هم سیه کاسه لئیم نابکار
دست و پازد ایتدی سعی واهتمام   پرشده پیمانه اش عمری تمام
خسته اولدی کربه درزندان سرا   بوزه کولیجی ایمش کندم نما
کیزلو حیله کربه در انبان ایمش   خوابگاه غول بودوران ایمش
پك فنا ایله سورلدکده ایو   طعن ایدوب دیرلر شتر کربه دیو
خاك شد خور وحقیر اولدی دیمك   مار شیدائی نه دیرسك انکلرك
دستکاری ایلمکدر کسب وکار   صاغ الك آدینه دیرلر دست کار
یان ویروب صاپماغه چپ دادن دینور   قووجیه یه غمازه ناخن زن دینور
هم چپ انداز اولکه ایشی ترس اوله   راه خوابیده دینور ایشلك یوله
رخت بسته ایلمش عزم سفر   خیمه زد دیرلر مقیم اولسه اکر
اچدی سر زین عود در مجمر نهاد   آشکار اولدی دیمکدر روی داد
کیزلو سوز مفهومی اولمش زیر آب   بردلم ایتمك لبی چکمه تعب
دی سماطك آدینه خوان دراز   پك ملوث اکل ایدن شطرنج باز
ابله واحمق اولاندر خیره سر   هر ایشن خوش فهم ایدندر دیده ور
دی تواضع ایدیجی یه سرفکن   آدمی تکدیر ایدندر دلشکن
مدعی وخصم دامنکیر ایمش   خاطری قالمش اولان دلکیر ایمش

دارد ودر زیر دامانش چراغ   شاهدی حاضردر ایله سن فراغ
شخص مصروعه دینورمش سایدار   نعل در آتش اولاندر بی قرار
اولمش ابروزن اشارت ایدیجی   کرمران آتن سوروب پك کیدیجی
ترك دنیا ایلین خانه فروش   بی عیال وسرسری خانه بدوش
بی سبب مغرور اولاندر بادسر   پك رذیل آدم کس زن کون خر
دسخر کرسو کیجی بدسوز اولدر   سرکه ابرو اولکه اکشی یوزلودر
ابله واحمق اولاندر کاوریش   بی سبب عذر وبهانه خشك ریش
سبزپای وشوم پی مذموم اولان   نامبارك مقدمی مشئوم اولان
دینلدی بدپرتو اکا کیم بختی زشت   هم تکبر ایلیان کردون سرشت
شولکه مضحك اوله رسوای وملوم   دیرعجم بازیچهٔ زنکی وروم
قاضیٔ کیرنك اوکیم خوشکوی اوله   خواجه نصرالدین کبی دلجوی اوله
عارسز جرّاره دیرلر جسته کیر   هم میانکیر اویله بی عار وحقیر
شوخ چشم اول یوزی آچق بیحیا   زور ایله آلان دلنجی خرکدا
چاوشك آدی سیه پوش اولدی هم   محضر قاضی یه ده اولمش علم
قول دیمك مفهومیده حلقه بکوش   هم کوله معناسی اولمش سفته کوش
قابو یولداشیله اقران همکنان   جمله سبنك سوزی بردر یکزبان
اولدی خدمتکارك آدی بیش کار   هم کمربسته دخی خدمتکذار
حاضراولمشده طورر جان برمیان   اوصانوب بیزار اولان آمد بجان
ایلر وچکدی دیمکدر برکشید   اکلدی مفهومی اولمش بررسید
حاضر اولور آستین برمی زند   هم اکا لایق دیمك اورار سد
اینجه فکر ایدیجی اشتربین ایمش   داخی اشترخوی صاحب کین ایمش
قاپوجیلر کتخداسی میربار   اسکیدر چوق ایش بلور کهنه سوار
طبل پنهان میزند دینسه مآل   شول ایشی صاقلرکه ستر ایتمك محال

حشمت وداراتله بارنك وبوی   سوزی یعنی اولاندر مرده کوی
دیدیلر حاضر جوابه نرزبان   فکر ود قتلو اولان در خرده دان
زیربالاکوی شولکیم خلطی چوق   زیر وبالانیست شك وشبهه یوق
کیرلوسر بسته معین سرزده   منتظر در امره دامان برزده
اکا دیرلرکیم زبان زرکری   اوله معهوده اشارت سورلری
مفسد والحق منافق زرده کوش   کندوینی مدح ایلیاندر خودفروش
فاسق وفاجر دیمك سایه پرست   شیرکیر اولدرکیم اوله نیم مست
شبشه آب خشك رونق آب وتاب   آتش تر اولدی معناده شراب
دست شست اولدی دیمکدر ناامید   دلبرك ممتازی آهوی سفید
یعنی دعوت ایلدی آوازه داد   داخی رام اولدی دیمکدر تن نهاد
پرنیان خوی اولکم اوله خلقی خوش   اولدی بدآغار خویسز سوزی بوش
شولکه پك احمق اوله دامن دراز   ساده لوح اولش اومعناده مجاز
صنعتنده ماهره پرکاردی   چیره دست اولمش دخی آنك کبی
سعی ایدوب چوق ایش کورندر ۲   یاپدی مشکل ایشلری بربادبست   ۲دیودست
پك کرکسز ایش طوتیجی کاردزد   دیدیلر آیق ترینه پای مزد
دیندی مغلوب وزبونه شست کوش   تن زند معناسیدر اولور خموش
قوّت وقدرت دیمکدر دستکاه   کرك یوسف متهمدر بی کناه
سن چکرسن فکرایتمه کاربد   هرکه سن رامیکشد اومیکشد
تیشه سوی خود زند دینسه اکر   اولدی مقصد کندوسی نفعن آرر
روی اوبیند دیمك مفهومی هم   یعنی آنك جانیدر ملتزم
شویله در معناده کج دار ومریز   قارده کزاما بلورمز اولسون ایز
دیسه لر در آستین اینست وبس   بولنان بوغیربدن ابدی کس
درچه تبری دینسه مفهوم ومآل   رتبه وحالندن ایتمکدر سؤال

دینلورسه نان دروغن فتاد   بی مشقت دولته ایردی مراد
ریش ناطوری کند یالطقلنور   بازی خایه عبث ایشه دینور
سنك درقندیل پرفکر وتلاش   غافل اوله حاضر وقندیل باش
این باوپهلو زند دینسه تمام   بواکا یکرز دیمك اولور مرام
خانه تبریك ایتسه فرزند عجم   دیرایمشکم بوریایی میکنم
رندوفرزند اولدی غایتده ظریف   میوهٔ دل شعر وانشای لطیف
خواجه اولمش ناوك انداز ادب   پیچ اوشاغه دیدیلر مادر جلب
حرف ساکندر زده ای پرهنز   اسره استون آیدر زیرو زبر
پك پریشان یازیدر پای کلاغ   بوصویه کیرسه دی کرده پای زاغ
جامهٔ مویی دخی مویینه کورك   دیر عجم شاعرلری محبوبه ترك
بی ادبلك ایتسه هم برشخص بد   طعن ایدوب دیرلر که ترکی میکند
پك بیاض اولسه ایو اولسه شکر   آدینه آنك طبرزد دیدیلر
پنجره معناسی اولمش تابدان   باجه موری کیم چقر آندن دخان
پاکی وموسی دیمکدر استره   اولدی ابروکن دخی جنبستره
دی بولت آدینه پیل آبکش   هم دخی شیرسوار اولمش کوئش
امتزاجی بد اولاندر بدقمار   کیك درشلوار بی صبر وقرار
نسنه ضایع اولسه دی سیماب شد   پك بخیل اولدی دیمکدر آب شد
سوزده یاکلش طوتیجی حرف کیر   خرده کیر اول عیب اراییجی حقیر
سوز یمه دخل ایتدی دیمکدر مراد   دیر ایسم انکشت برحرفم نهاد
بکذر ازمن قوبنی حالیمه سن   یعنی انجمه بنی مشکن بمن
پك غضبناکه دینورمش خیرشیر   ظلم دست انداز اوتمه یادکیر
چشم دلبر آهوی دنباله دار   پك کوچك محبوبه دیرلرنی سوار
اصلی نسلی پاك اولاندر کوهری   نازلی بسلمکده سایه پروری

اولدی نو کیسه یکی دولت بولان — داخی هندوزاده دربداصل اولان
بادهرزه وعده درکیم اصلی یوق — هم سیهکار اولکه کذب وفسق چوق
بی وفا مفهومیدر یاران فروش — مرغدل معناسی اولمش عقل وهوش
شخص مأنوسه دینورکم کرمخون — الفتی اوله صفابخش درون
کیجه کوندزآدی اولمش خشك وتر — پك دلیدر خشك مغزوخشك سر
کرچه شاهد اوله معناده کوزل — شاهد بازار اما مبتذل
برمحلده دینسه شهری وکلی — بلده نك ممتازی بودر حاصلی
بلبل اولمش زندباف وزندخوان — اصفهانده باغچه در نقش جهان
دلکشا شیرازده برباغچه هم — شیخ سعدی آنده مدفون ارم
داخی کلکشت مصلا خوش مکان — خواجه حافظ آنده فردوس آشیان
آب رکنی هم آنك ارماغیدر — منبعی الله اکبر طاغیدر
قاریشق سوزصاودیمك کفه وشنید — ترك واعراض ایلدی دامن کشید
پرده افکن اولدی شخص بی حیا — هرکیمی کورسه سون زود آشنا
تن فروداده شوکیم غایت مطیع — دستمردی دینسه مفهومی شفیع
دی انایی اکاکیم جهلی عیان — اولمش احمقلرده شبشه کردنان
سخت پیشانی اولاندر یوزی پك — چارخایه عورتی چوقدر دیمك
دی شهیدی اکاکیم زنپاره در — عورت ایچون جان ویرن بیچاره در
هم طبق زن دیدیلر سحاقه یه — کندوکبی عورته مشتاقه یه
پاکرفت ایتدی جماع واختلاط — اولدی معناده منی آب نشاط
دفکش اولمشدردخی شول نابکار — کیم ایدر زنپاره یه عورت شکار
زن بمزد اول قحبه کیم رسوای عام — قلیه خوار اولدی کیدی بین العوم
مغلم اولان شخصه دیرلر تازباز — آره لقده ایش دوزیجی کارساز
تازخیز وچارمیخ اول فعل خام — کوه دلال اولدی پازنك غلام

غرق

غرق پران بردن ادخال ایلمك — هم میان پاچه سورشدرمك دیمك
سرکرفته دینلدی یفعللنمشه — داخی خفت وخیز تدریجی ایشه
دینلدی مجرم کیمسه یه نامه سیاه — هم دخی زلف وخطا جرم وکناه
توبه ایله جام رابرسنك زن — عهدکی بوزمه مشو پیمان شکن
فارغ اولمقدر ورق کرداندن — اویله در هم آستین افشاندن
معنیٔ جان من وجان شما — برسزکا صاغ اولالم دائما
دست وپای خودزدم چکدم امك — هم وداع ایتدم دعا کفتم دیمك
نوکه اولسیدی دیو ایتمك رجا — جان کروجامه کروباش جان فدا
دی سرآمد اولسه برنسنه تمام — تحفهٔ وهبی ده بتدی والسلام

* بوتار بخیله ذیل تحفه مسکی الختام اولدی *

زهی منظومه کیم پیوستهٔ حسن نظام اولدی
وزیر اعظمك نام شریفیله بنام اولدی
کتوردم سنبلستان هنردن برك سبزه در
کل وسنبل کبی پیرایهٔ فرق انام اولدی
قریحه م قوتندن بلمم اصلا افتخار ایتمم
مجرد لطف حقیله پذیرای ختام اولدی
اوقوندقجه دعای خیره مظهر اولمه در مقصود
بومطلب بندهٔ ناکامه اقصای مرام اولدی
هزاران شکر ایدوب حقه دیدم اتمام تاریخن
بحمدالله بوزیبا تحفهٔ وهبی تمام اولدی

* طبعت هذه الرسالة المنظومة * فی دار الطباعة المعمورة *
* للدولة العلیة العثمانیه المنصورة *
١٢٣٣

